

KURJER WARSZAWSKI.

D. 19. Sierpnia. — Rok 1841.
Czwartek.

№ 219.

Jutro, Ś. Bernard.
Wschód sł.:g.4, m.58; zach.:g.7, m.2.

Wczoraj o god: 10tej z raną na placu *pode-Lwem* za *Elektoratną* ulicą, odbytem zostało uroczyste założenie Kamienia węgielnego na Kościół dla Parafji *Wolskiej*, pod inwokacją Sgo KAROLA BORBUSEZA, z rozkazu Rządu z funduszu na ten cel przez N. PANA wyznaczonego i ze znakomitego daru JW. Klementyny z Xiążąt *Lubartowiczów Sanguszków* Hrabiny *Małachowskiej* wnieść się mającego. Kilka tysięcy Ludu, Parafjan *Wolskich* i Mieszkańców *Warszawy* zebrało się dla asystowania uroczystemu obrzędowi. Cały plac, oboczne ulice, okna i ganki domów przyległych, były przepelnione. W miejscu przed fundamentami rozbito nakrycie namiotowe; w środku wnieśli Ołtarz opierający się na Wielkim KRZYŻU Śwym, kwiatami uwieczonym. Obraz Sgo KAROLA, przedla szkoły dawnej, ozdobił Stoł Ołtary PANSKIEJ; a kazalnica w bogate materje i kwiaty przybraną, umieszczono po stronie lewej. Gdy przybył JO. Xiążę *Warszawski* NAMIESTNIK J. C. K. MOŚCI z liczny orszakiem, u podwoi ogrodzenia fundamentowego przyjmowali Go zebrani Członkowie Rządu i Rady Stann, oraz Komitet do budowy nowego Kościoła pod Prezydencją JW. JX. Hr: Tadeusza *Zubieńskiego* Prałata domowego JEGO ŚWIATOBLIWOŚCI, Kanonika Krakowskie; wyznaczony. JW. JX. *Chmielowski* Biskup *Gracjanopolitański*, Sufragan i Admi: Archi: Warsz., rozpoczął Celebrę, wśród świetnej asystencji wypyszne szczerzo złote aparaty przybranej. Jednocześnie uobec dostojnego Grona, odczytany został protokół uroczystości, który przez JO. Xcia NAMIESTNIKA, JW. JX. Biskupa Celebrującego i wszystkie obecne znakomite Osoby podpisany został. Protokół ten w puszcze szklanej, wewnątrz kamienia węgielnego umieszczonej, po poświęceniu obrządkiem religijnym, w fundamentach po prawej stronie, złożony został. Pierwszy JO. Xiążę NAMIESTNIK uderzył młotkiem srebrnym, i srebrną kielnią z naczynia podniósłszy wapno, takowy zamruwał. 20 cegiełek z ciosowego kamienia z napisami Osób znako-

mitych obecnych, służyło do zamurowania kamienia węgielnego. Położyli ie JW. Jenerał Lej: *Pisarew* Gubernator Miasta, Radea Tajny *Turkułł* Colonek Rady Państwa Minister Sekretarz Stann Król: Polskiego, Hr: Stanisław *Grabowski* Kontroler Jny, Szambelan *Tymowski* Sekretarz Stann, R. St: *Eljasiewicz* Dyr: Kanc: Przyb: X. N., Radea Sta: *Kozłowski* Dyrektor Wydziału Wyznań, Refer: Stann *Łaszczewski* p. o. Gubernatora Mazowieckiego, Ref: Stann *Graybner* Prezydent Warsz.; i inne Osoby. Cegielkę zaś Zaocznej fundatorki Hr: *Małachowskiej*, złożył w Jej imieniu Siostrzeniec, Radea Stann Hr: Henryk *Zubieński* Wice-Prezes Banku Polskiego. Po odbytej przez JW. X. Biskupa benedykcji przekopów fundamentowych, JW. JX. *Kotowski* Dziekan Metropolitalny, powiedział Kazanie, w którym przebiegłszy wspomnienie historyczne zakładu wszystkich Parafji *Warszawskich*, wynurzył dziękczynienia Najjasniejszemu PANU za troskliwość o dobro Duchowne poddanych; Xięciu Namiestnikowi i za ciągłą opiekę Religiji niesioną; i Hrabinie *Małachowskiej*, za dar znakomity którym do pamiętnego dzieła z taką hojnością przyłożyć się chciała. Nastąpiła Msza Sta odbyta przy odgłosie muzyki i śpiewów, przez Prezydującego w Komitecie budowy Kościoła, JW. JX. Prałata Hr. *Zubieńskiego*. Po ukończeniu Ołtary Świątej, JW. JX. Biskup Administrator udzielił wszystkim obecnym Pasterskie Błogosławieństwo. Nowy Kościół Sgo Karola, będzie 7my z porządku Kościołem parafjalnym *Warszawy*. Świątynia ta wybudowaną być ma w formie Krzyża łacińskiego, z potrójną nawą i oddzieleniem kolumnowem, podług planów przez W. *Marconi* (Markoni) Budow: K. R. S. W. podanych, w stylu wieków V i VI, a w guście włoskim Architekta *Bramante*, (którego rysunku były pierwsze plany Bazyliki Sgo Piotra w *Rzymie*) skreślonych. Kościół parafji *Wolskiej* liczyć będzie rozmiaru 72 łokci długości, a 35 szerokości; 2 wieże ozdabiać będą fronton. Umieszcze-

nie Kościoła będzie w odosobnieniu zupełnem od otczających gmachów; budo wa na 2 lata rozdzielona.

Jutro o 6: 19tej z rana w Kościele XX. Augusta Janów odbędzie się Nabożeństwo załobne za duszę s. p. Marjanny z Debskich *Drac*, na które Krewnych, Przyjaciół i Znaiómymch, pozostały Mąż zaprasza. — Onegdaj przeniósł się do wieczności s. p. Ignacy *Do-brzyński*, Artysta muzyczny. W nieutulonym prawdziwym żalu pograżony Syn po stracie najlepszego Ojca, zaprasza Szano: Kolegów, Przyjaciół i Znaio-mych, na exportację ciała jego z Kościoła XX. Bernardynów, dziś o god: 4tej z połud: na smęt: Powąz: — Pograżona w nieutulonym żalu pozostała Zona z 3gim małych Dzieci po s. p. Wojciechu *Bittner*, b. Officerze b. Wojska Polsk; zaprasza Krewnych, Kolegów i Przyjaciół na exportację zwłok Jego z domu Nro 324 przy ulicy Rynek Nowego Miasta, dziś o godz: 5tej z połud: na smętarz Powązkowski. — Stroskany Ojciec po zgonie Eugenji *Szperling* Córce swej w kwiecie wieku zmarłej, zaprasza łaskawych krewnych i przyjaciół na exportację zwłok teje z domu Nr 926 przy ulicy Chłodnej, na smętarz Powązkowski jutro o godzinie 3ej po południu. — Od lat kilku wydawany Noworocznik *Niezapominajki*, pozyskał chlubne dla siebie względy czytającej Publiczności, która go w każdym roku z uprzejmością przyjmowała. Tem zachęcony zamierzyłem i na następny rok 1842 przysłużyć się *Niezapominajkami*. Wydanie będzie piękne, w niczem nieustępujące najcelniejszym almanachom zagranicznym; rycinę tak w kraju przygotowane, jakoteż umyślnie sprowadzone z Anglii, wytworność sztuki typograficznej, gustowna oprawa: to wszystko przysporzy powabną książkę, zwykle przeznaczoną na miły upominek. Wszelkiej dofożę przytem usilności o dobór artykułów, mianowicie w przedmiotach krajowych bliżej nas obchodzących. Upraszam także troskliwych o dobro literatury naszej, a wspierających przedsięwzięcia Autorów, ażeby raczali przyczynić się do podniesienia wartości *Niezapominajek* przez nadesłanie pism swoich, wierszem lub prozą, dla umieszczenia w tym Noworoczniku, adresując na moie imię do Redakcji Kurjera Warszawskiego albo Gazety Czas. *Karol Korwell*. —

Fizyka J. *Żochowskiego* tom I, zawierający w sobie ksiąg dwie: pierwszą o *Mechanice*, drugą o *Ciepłotku*; mianowicie o *Machina h parowych* najwięcej teraz interesujących, dostać można w Drukarni J. *Kaczanowskiego* przy ulicy Miodowej pod Nr 493. Pierwszy tom kosztuje zł. 12 gr. 15, drugi tom mający obejmować *Naukę o Świetle, Elektryczności i Elektromagnetyzmie*, już jest pod prasą. — Wczoraj w Red: Kurjera, Uczniowi Szkółki Towarzystwa Dobroci, za oddanie przez niego znalezionych pieniędzy, Właściciel tej zguby otrzymał zł. 4. — Jutro druga generalna proba Oratorium *Elsnera*, zacznie się punktualnie o godz: 3ej po południu. — Cieladnik *krawiecki*, lat 45 liczący, w jednym z domów przy ulicy Mostowej zamieszkały, cierpiący perjodycznie obtłokanie umysłu, onegdaj w czasie parokryzmu w chwili gdy sam z Żoną w mieszkaniu pozostał, schwytywszy nóż, Żonę swoją w kilku miejscach mocno i szkodliwie poranił, następnie sam siebie przez pchnięcie nożem w brzuch niebezpiecznie skaleczył; pomoc lekarska natychmiast obojgu udzieloną została, poczem onych na kurację w Szpitalu S. *DUCHA* pomieszczono. Także onegdaj Kobieta lat 23 mająca, utrzymująca się z własnych funduszów, przy ulicy Freta zamieszkała, wyskoczyła oknem z mieszkania swego z 2go piętra na podwórze, skutkiem czego poraniła głowę i nogi niebezpiecznie, na kurację przeto do Szpitalu odesłana została.

Anglja. — Królowa *Wiktoria* skomponowała muzykę do 2ch ballad *Szylera*. — Dziecniki ministerjalne zapewniają, że gabinet Lorda *Melburn* nowemu Parlamentowi powtórnie przedstawi proponowane przez niego zmiany handlowe, i dopiero gdy nowy Parlament te zmiany odrzuci, wtedy Ministrowie podadzą się do dymisji. — Statek *Sty Jerzy* wysłany 29go Kwiet: z *Londynu* do *Nowego Orleanu*, zatonął 17go Czerw: przy brzegach *Florydy*. Z liczby znajdujących się na nim 20tu ludzi, ledwo 3ch ocalało. Statek wraz z ładunkiem jest oszacowany na 248,000 zł. — Statek parowy *Brytanja* odbył żeglugę z *Bostonu* do *Liverpolu* w przeciągu 9ciu dni i 19tu godzin; takiej prędkości jeszcze żaden statek parowy nie okazał. Statek *Brytanja* miał od *Posła angielsk: w Stanach Zjedn:*

zlecenie, aby zeglował jak najspieszniej dla zawiadomienia Lorda Palmerstona o stanie sprawy Pana Mak Ledda. — P. Montefiore otrzymał pozwolenie umieszczenia w swoim herbie znaków parowskich.

Francja. — 7go b. m. zgromadzili się najznakomitsi Bankierowie paryżcy celem przedstawienia Ministrowi skarbu korzystniejszych warunków do nowej pożyczki. — Rozbrojenie gwardji narodowej w Tuluzie odbywało się spokojnie i miało 10go b. m. być ukończone. — Jenerał S. Michel (Miszel) oświadczył publicznie w gazetach, że nie przyjęcie szabli hongrowej, którą mieszkańcy Tuluzy chcieli mu ofiarować. — W Liburnie spokojność jest przywróconą. — Monitor donosi: Okręty linjowe *Nieugięty* i *Sty Piotr* odpłynęły 8go b. m. z Tulonu ku wschodowi, pod dowództwem Kontre-Admirała La Sus, który przyłączył się do swojej eskadry i inne statki wojenne francuzi; tamże zostają, celem opiekowania się handlem francuzi na wschodzie. Inny dziennik francuz: dodał do tego doniesienia unięmanie, iż stan zdrowia Sultana i rozkrzewiające się powstanie w *Syrji* pewno wymaga tej ostrożności. — Minister skarbu postanowił nieco zmienić swoje rozporządzenie względem zliczenia ludności. — *Gazeta francuz:* donosi, że Izbie Deputowa: przedstawione będą prośby o zaniechanie prac warownych na około *Paryża*. — 17ty pułk piechoty linjowej przywiózł z sobą z *Afryki* wiele chorych; ich młody Pułkownik Króliewicz *Xię Aimalé* (Omal) kazał swoim kosztem kupić siaki, aby rekonesanscentów posyłać na przeciwdeki; tenże *Xię* jest też bardzo kochanym przez swoich żołnierzy, dla których jest prawdziwym dobroczyńcą. — 6go b. m. życie przestała w *Paryżu* Felicja *Xi*na Sawary de *Rovigo*, córka Margrabiego *Fauvoas*, Wdowa po Jenerale Poruczniku *Xciu Rovigo*, byłym Ministrze Policji za czasów Cesarstwa, a następnie Gubernatorze Jeneralnym *Algieru*.

Niemcy. — P. *Thiers* przybył 12go b. m. do *Berlina*.

Rozmaitości. — Artysta sceniczny *J.P. Davison* z *Warszawskiej* szkoły dramatycznej, występował

9go b. m. we *Lwowie* w teatrze niemieckim w *Komedji* »Piękna naszczka.« — W *Werdun* żyje 97-letni *Próboszcz Aozel*; do dziś dnia jak najgorliwiej pełni obowiązki Pasterza trzody *CHRYSUSOWEJ* którą mu *Kościół* powierzył. — Architekt *Codde* zajął zł. 2,500,000, na wyrestaurowanie Katedry w *Paryżu*. — Nieiaki *Sherlok* (*Szerlok*) Irlandczyk, zamieszkały w *Dublinie*, ma tę szczególną manję, że nigdy inaczej nie wyjeżdża na miasto jak powozem do którego zaprzężone są 4 konie i osiołek, jest to prawdziwe piąte koło u powozu. — Mieszkańcy gminy *S. Martin* wyprawili muzykę kocią nieiakiemu *P. Paternel*, który w 33cim roku życia ożenił się raz 5ty. Pierwszą Żonę pojął w r. 1830, drugą w 1835, trzecią w 1836, czwartą w 1839, piątą w r. b. we dni 29 po pochowaniu 4tej. — W szpitalu w *Nevers* oddani na karęją *Mąż* i *Żona* wyrobniicy, przykładne i kochające się, ale bardzo nieszczęśliwe stadło, razem iednej godziny *BOGU* ducha oddali. — W *Neuchatel* (*Neszatel*) zastrzelili się stary skąpiec. Przez lat 10 mieszkał w komórze bez okna, która w przeciągu tego czasu ani razu wymiataną nie była. Zostawił znaczny majątek, a iednak kupując narzędzie śmierci na chwil kilka przed zgonem, targował się półtory godziny o kilka groszy. Żałować wypada że *Kupiec* odstąpił od ceny, bo skąpiec byłby zapewne odstąpił od zamiaru, z uwagi że wykonanie onego byłoby zbyt korzystnem. — *Osiół* rzekł raz do *Lafontena*: »Czemż zawsze w swoich bajkach każesz mi tylko same głupstwa prawić? sprawże raz tak, abym powiedział co mądrego.« »Gdybym miał twoją prośbę uiszczyć, rzekł *Bajkopisarz*, powiedzieliby ludzie że ty jesteś *Lafontenem*, a ja jestem osłem.« — *Pochlebca* zna w duchu niesłuszność swojej mowy; lecz *Człowiek* słuchający pochlebstw iakkolwiek głośno na ich niesłuszność narzeka, wszakże w duchu przyznaje im słuszność. — Nie łatwiejszego iak udzielić radę, ale też nie trudniejszego iak udzielić dobrą radę.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Xiężna *Marja* *Drucka* *Lubecka* z *Córkami* z *Wilna*; *Dobyszew* *Jenerał* z *Petersburga*; *Potocki* *Konstanty* *Prezes* z *Opatowa*; *Łapczyński* *Antoni* *Dzie*: z *Woli-*

cy; Preszel Adam Dzie: z Żółkiewki, Grabowski Leon Dzie: z Bronic; Gostomski Hiero: Dzie: z Brzostowa; Oldkowski Bruno Dzie: z Płockiego; Młodzianowski Teod: Dzie: z Brody; Zabłocki Józ: Dzie: z Swiniar; Zawisza Józef Obywa: z Gostyńskiego;

DOMESZENIA.

Osoba płci żeńskiej, która chciałaby podjąć się dawańia codzienną godzinę nauki języka ANGIELSKIEGO; raczy zgłosić się pod Nr 1738; obok Instytutu Głuchoniemych.

 Dwie PAWICE młode, są do sprzedania w Grossowie za Marymontskiemu rogatkami. Bliższa wiadomość w Handlu M. Grosse przy ulicy Miodowej pod filarami.

Numer Dorożki 101, zaginął; Znalazca raczy oddać do Biura Policji w Ratuszu, lub pod Nr 1389, przy ulicy Marszałkowskiej, do Szymona Czarneckiego, za przyzwoitą nagrodą.

PANTALJON mahoniowy w dobrym stanie, o 6ciu oknach, Fabryki Buholtza, jest do sprzedania; widzieć go można na Grzybowie pod Nr 1085 na 1m piątrze po prawej stronie.

D. Igo b. m. z Hotelu Pols: na 1szem piątrze pod Nrem 19, kradziony został z przedpokoiu LICHTARZ srebrny nowy, roboty P. Klimaszewskiego Złotnika, oznaczony literami J. M. Ktoby go oddał do Gospodarza powyższego Hotelu przy ulicy Długiej, otrzyma nagrody zł. 20.

 Na Krakowskim Przedmieściu w Hotelu Gerlacha, znajduje się do sprzedania za pomierną cenę, KOCCZ lekki z fordekiem i innymi rekwizytami. Ktoby sobie życzył nabyć, może dowiedzieć się o cenie w tymże Hotelu pod Numerem 18tym.

 SALA (zwana) SZEPERA w domu pod Nr 814, przy ulicy Solnej, jest do wynajęcia od Sgo Michała 1841 roku; gdzie Muzyka grywa w Niedziele, Poniedziałki i Święta. Wiadomość u Gospodarza.

Dwa MAGLE angielskie cylindrowe, w najlepszym stanie będące, są do sprzedania z przyczyną wyjazdu, wraz z mieszkaniem, przy ulicy Bednarskiej Nr 2675.

 POSESJA pod Nr 2727 Lit: B. przy ulicy Gestej; wcale dogodna na Plac drzewa, jest z wolnej reki do sprzedania. Bliższa wiadomość u Właściciela.

Onegdaj zdomu pod Nr 1528 przy ulicy Chmielnej, wyszedł CHEOPCZYK, nazwiskiem Jan Gutenszejn, lat 8 mający, i dotąd nie wrócił. Uprasza Matka pokornie o odprowadzenie go pod Nomer powyższy, do Pójstwa Urbańskich.

 Dnia 13 b. m. w kłoficach Pragi, zgubione zostały 2 KRZYŻE i MEDAL na srebrnej sprzączce, jeden Virtuti militari, 2gi Sgo Jerzego, na którym

był Nr 54,755 i Medal za Turecką kampa. Uprasza się o oddanie do Koszar Wołyńskich, do Sztabs-Rotmistrza Gomermana, za nagrodą zł. 60.

W dniu 16 b. m. o godzinie 2 po południu Obywatelo wi Przedmieścia Pragi z pod Numeru 225, zginął ZREBAK, rok mający, maści karej, nazadnem prawem udzie miał znak odbicia jeszcze nie zarosnięty, i pod gardłem znaki żołzów. Łaskawy znalazca raczy oddać za sumienną nagrodą.

W Dobrach Służewcu pod Warszawą, jest 200 MACIOR w wieku lat 4 i 5, zdalnych do zaprowadzenia porządnej Owczarni; o cenie i gatunku Owiec przekonać się można na miejscu.

Dnia 15go b. m. zginął PIESEK mały kudłaty, ciemno-kasztanowaty, 4 miesiące mający; podgarle, piersi i nogi od dołu białe. Nie jest on wcale powabny, lecz jest darem Przyjaciela; dla tego uprasza się usilnie o oddanie go pod Nr 1363 przy ulicy Jasnej, do Właściciela domu W. Nowosielskiego, za nagrodą zł. 6 gr. 20.

Dnia 17 b. m. zginęła SUCZKA z gatunku Wyżłków Angielskich, 7 miesięcy mająca, po jednej stronie 3 plamy i uszy kasztanowate, na ogonie znak po zagojenem skaleczeniu, a na nosie szersze wylazła na nowo odrastająca; uprasza się więc łaskawego znalazce o oddanie jej na ulicę Dzielą, do domu gdzie fabryka Płócienek, za przyzwoitą nagrodą, jeżeli jej żądać będzie.

W dniu 16 Sierpnia r. b. zgubiono PIE-SKA z rasy Wyżłków angielskich, miał jedną łatę duża na grzbiecie i mniejszą przy ogonie, gwiazdę białą na łbie i mordę długą, oraz obrożkę zsafranu czerwonego na szyi, pod którą było na lewej stronie napisane nazwisko Pana, oraz Numer. Ktoby węc o takowym miał wiadomość, da znać pod Nr 791 do Gospodarza, za nagrodą.

Dziś rano ciepła stopni 13. Wczoraj w południe 16. TEATR ROZMAITOSCI. Jutro, 7 raz Cecylja. 37 raz Ton rożny pod schodami. (Dziś w Wielkim Teatrze po Cyruliku, 21 raz Balet Stech i Zośka).

Dziś w Hecy Widowisko Akrobatyczne. Dziś jeżeli pogoda pozwoli, JP. Ra jez ak grać będzie w Ogrodzie Rembaczewskiego na Łesznie; a jeżeli niepogoda, w nowo założonej kawiarni obok Handlu P. Rydla przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nr 476 Lit: D.

Jutro w hand u Mławewskiego przy ulicy Bednarskiej, na Śniadanie: Jesiotr, Szczupak, Sandacz, Okoń, Karp na szaro, Karaś, Lin smażony z kapus. Wegorz, Zupa rybna, Kurczęta, Raki, Chłodnik i Potrawy mięsne.